

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 29. decembar 2016. godine
Ref. br.:RK1027/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI84/15

Podnosilac

Selman Mustafa

**Ocena ustavnosti presude REV. 3 /2015 Vrhovnog suda Republike
Kosovo od 28. aprila 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Selman Mustafa iz Vučitrna (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Nexhat Beqiri, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Rev. 3/2015 Vrhovnog suda od 23. marta 2015. godine kojom je revizija, izjavljena na presudu Ac. br. 4895/2012 Apelacionog suda u Prištini od 1. oktobra 2014. godine, odbijena.
3. Osporena odluka Vrhovnog suda je uručena podnosiocu zahteva 23. maja 2015. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva se odnosi na ocenu ustavnosti presude Rev. 3/2015 Vrhovnog suda, koja je prema podnosiocu zahteva *“u suprotnosti sa Međunarodnom konvencijom o zaštiti ljudskih sloboda i prava, koja u njenim protokolima uređuje pravo građana na rad.”*

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava u vezi sa članom 22. [Procesuiranje podnesaka] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 19. juna 2015. godine podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 29. juna 2015. godine, predsednica je odlukom GJR.KI84/15 imenovala sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i odlukom KSH. KI84/15 Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 23. septembra 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 14. marta 2016. godine, podnosilac zahteva je odgovorio na brojna pitanja sudije izvestioca.
10. Dana 14. septembra 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu, u punom sastavu, da proglasi zahtev neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan.

Pregled činjenica

11. Na početku školske godine 2008/2009, podnosilac zahteva je potpisao ugovor da predaje u gimnaziji „Eqrem Çabej“ u Vučitrnu od 1. septembra 2008. godine do 31. avgusta 2009. godine.

12. Odlukom 10 br. 467 od 21. oktobra 2008. godine, direktor Direkcije za obrazovanje i kulturu Opštine Vučitrn (u daljem tekstu: direktor), u skladu sa članom 35.1 (a) Administrativnog uputstva br. 2003/2 o primeni Uredbe UNMIK-a 2001/36 o javnoj službi Kosova, je obavestio podnosioca zahteva da će se njegov ugovor o radu prekinuti, s razloga jer će se pomenutom završiti radni odnos u civilnoj službi na dan navršavanja 65 godina, to jest, 28. oktobra 2008. godine.
13. S tim u vezi, direktor je uklonio datum isteka ugovora (31. avgusta 2009. godine) i olovkom ga promenio na 28. oktobar 2008. godine.
14. Dana 13. novembra 2008. godine, podnosilac zahteva je otišao u policijsku stanicu u Vučitrnu kako bi prijavio slučaj „falsifikovanja dokumenata”.
15. Protiv odluke direktora, podnosilac zahteva se žalio Nezavisnom nadzornom odboru (u daljem tekstu: NNO), tvrdeći da je, u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 18/2005 od 12. maja 2005. godine o izmeni Administrativnog uputstva br. 345/2-1 od 2. marta 2004. godine o penzionisanju nastavnika (u daljem tekstu: Administrativno uputstvo br. 18/2005) Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije, direktor omogućio svim drugim nastavnicima da završe školsku godinu iako su napunili 65 godina, ali je njemu uskratio to pravo.
16. Odlukom br. 333 od 18. februara 2009. godine, NNO je odbacio žalbu podnosioca zahteva.
17. Dana 23. marta 2009. godine, podnosilac je podneo upravnu tužbu Vrhovnom sudu, tražeći da poništi odluku br. 333 NNO, jer NNO nije dao nikakve razloge za odbijanje zahteva podnosioca i nije objasnio da li je Administrativno uputstvo br. 18/2005 od 12. maja 2005. godine još uvek bilo na snazi.
18. Odlukom A. br. 244/2009 od 24. jula 2009. godine, Vrhovni sud je utvrdio da, pošto se slučaj odnosi na radni spor, on nema nadležnost da donese odluku, već opštinski sudovi. Kao posledica toga, Vrhovni sud je prosledio spise predmeta Opštinskom sudu u Vučitrnu.
19. Dana 17. decembra 2009. godine, Opštinski sud u Vučitrnu je presudom C. br. 247/2009 usvojio tužbeni zahtev podnosioca u celosti i poništio odluku br. 333 NNO od 18. februara 2009. godine.
20. Opštinski sud je obrazložio “[...] pošto tužena [opština Vučitrn] u gore pomenutom roku nije odgovorila na tužbu, Opštinski sud je usvojio tužbu.”
21. Dana 10. januara 2010. godine, Opština Vučitrn je izjavila žalbu Okružnom sudu u Mitrovici, dok podnosilac zahteva nije podneo odgovor na žalbu u zakonskom roku.
22. Presudom Ac. br. 7/11 od 27. juna 2011. godine, Okružni sud u Mitrovici je ukinuo presudu Opštinskog suda u Vučitrnu i vratio predmet Opštinskom sudu na ponovno suđenje.

23. U svojoj presudi, Okružni sud je obrazložio da je Opštinski sud u Vučitrnu “[...] trebalo da određuje glavnu raspravu i da omogući stranama u sporu da njihov predmet razmatra direktno, javno i primenjujući princip osporavanja, podnošenjem dokaza.”
24. Dana 21. decembra 2011. godine, policijska stanica u Vučitrnu je uputila pismo predsedniku opštine Vučitrn, navodeći da je 13. novembra 2008. godine podnosilac zahteva [...] došao u Policijsku stanicu u Vučitrnu i želeo da prijavi slučaj *Falsifikovanje dokumenta*.” U pismu je pored toga pisalo da “nakon konsultacija sa Opštinskim javnim tužiocem, policiji je poručeno da nema slučaja za istraživanje i da nema krivičnog dela.”
25. Dana 31. januara 2012. godine, Opštinski sud u Vučitrnu je presudom C. br. 148/2011 delimično usvojio zahtev podnosioca i naložio Opštini Vučitrn da podnosiocu isplati dve plate kao jubilarnu nagradu i dve prosečne plate za odlazak u penziju. Po mišljenju Opštinskog suda, te plate bi trebalo dati podnosiocu zahtevu, *inter alia*, na osnovu članova 43. i 44. opšteg kolektivnog ugovora, koji je bio na snazi od 1. januara 2005. godine.
26. Opštinski sud je odbio preostali deo zahteva, kojim je podnosilac tražio da mu Opština isplati lične dohotke počev od 1. novembra 2008. do 31. avgusta 2012. godine.
27. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da Administrativno uputstvo br. 18/2005 od 12. maj 2005. godine nije primenjeno u njegovom slučaju, Opštinski sud je naveo da je Administrativno uputstvo bilo niži akt od zakona koji određuje da je vreme penzionisanja bilo 65 godina za civilne službenike i da je u vreme kada je podnosilac otišao u penziju bio primenljiv zakon kojim su nastavnici imali status civilnih službenika.
28. Podnosilac zahteva i Opština Vučitrn su izjavili žalbu Apelacionom sudu koji je presudom AC. br. 4895/2012 od 1. oktobra 2014. godine odbio žalbu podnosioca zahteva, kao neosnovanu, i usvojio žalbu Opštine Vučitrn.
29. Apelacioni sud je utvrdio da je podnosilac zahteva stekao pravo na starosnu penziju 28. oktobra 2008. godine, u vreme kada je Uredba UNMIK-a br. 2001/35 bila primenljiva za penzije na Kosovu, dok isplata plata za odlazak u penziju nije bila predviđena nijednim članom.
30. Pored toga, Apelacioni sud je smatrao da se opšti kolektivni ugovor, koji se primenjivao na Kosovu od 1. novembra 2005. godine, nikada nije primenjivao za civilne službenike, kao što je podnosilac zahteva, koji je bio nastavnik.
31. Dana 1. oktobra 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu tvrdeći, *inter alia*, da je Apelacioni sud pravilno i potpuno primenio materijalno pravo, ne bi doneo takvu presudu.
32. Podnosilac zahteva, dalje, smatra da se na osnovu Administrativnog uputstva br. 18/2005 koje je bilo na snazi u trenutku prestanka njegovog radnog odnosa, mora zaključiti da je Administrativno uputstvo povređeno.

33. On je, stoga, tražio “*da Vrhovni sud pobijanu presudu razmotri ex officio i u nekim delovima u kojima nije pobijana u ovoj reviziji.*“
34. Dana 23. marta 2015. godine, presudom Rev. 3/2015, Vrhovni sud je odbacio zahtev podnosioca kao neosnovan i obrazložio, *inter alia*, da je kolektivni ugovor stupio na snagu 1. januara 2005. godine i da je bio primenljiv do 1. januara 2008. godine, dok je podnosilac zahteva penzionisan 28. oktobra 2008. godine. Dakle, u vreme penzionisanja podnosioca zahteva, kolektivni ugovor više nije bio primenljiv.
35. Vrhovni sud je, dalje, utvrdio da je drugostepeni sud odbacivanjem tužbenog zahteva podnosioca, ispravno primenio materijalno pravo.
36. Vrhovni sud je zaključio da podnosilac zahteva nije imao pravo ni na naknadu obične štete i izgubljene koristi prema članu 189 (1) Zakona o obligacionim odnosima, jer nakon prestanka radnog odnosa, podnosilac, zbog odlaska u penziju 28. oktobra 2008. godine, nije više radio i prema tome, nije imao pravo na naknadu štete ili na izgubljenju korist.

Navodi podnosioca

37. Podnosilac zahteva tvrdi da je na početku školske godine 2008/2009 potpisao ugovor kao nastavnik sa datumom početka 1. septembra 2008. godine do datuma isteka 31. avgusta 2009. godine.
38. Prema podnosiocu zahteva, 30. oktobra 2008. godine, nakon početka školske godine mu je uručena odluka o penzionisanju i ugovor o radu je prekinut, gde je direktor za obrazovanje izbrisao prvobitni datum isteka [31. avgust 2009. godine] i zamenio ga drugim datumom [28. oktobar 2008. godine].
39. Kao rezultat toga, podnosilac zahteva je prijavio slučaj policiji i pokrenuo upravni postupak, za kojim je sledio postupak pred redovnim sudovima.
40. Što se tiče tvrdnji pred redovnim sudovima, podnosilac zahteva tvrdi da je u trenutku prestanka njegovog radnog odnosa [28. oktobra 2008. godine], Administrativno uputstvo 18/2005 Ministarstva obrazovanja od 12. maja 2005. godine bilo na snazi, koje u članu 1. tačka 1.1 propisuje: “*Mandatorna starost za penzionisanje je šezdeset i pet (65) godina*” i u tački 1.2: “*Za nastavnike, koji ispune uslove za penzionisanje, nakon početka akademske, odnosno školske godine, zakonska odredba iz člana 1.1 se ne sprovodi u trenutku kada lice napuni šezdeset i pet (65) godina, već se ugovor o radu nastavlja do kraja akademske, odnosno školske godine.*”
41. Po mišljenju podnosioca zahteva “[...] sud je prekršio Administrativno uputstvo br. 18/2005 [...] koje određuje način odlaska u penziju nastavnika.”
42. Podnosilac zahteva, dalje, tvrdi da je presuda Vrhovnog suda “*u suprotnosti sa Međunarodnom konvencijom o zaštiti ljudskih sloboda i prava, koja u njenim protokolima uređuje pravo građana na rad, koje je fundamentalno ljudsko pravo, a ova konvencija je obuhvaćena i u Ustavu Republike Kosova.*”

43. Podnosilac zahteva, takođe, tvrdi: *“Vrhovni sud je primenjivao materijalno pravo na pogrešan način, jer naknada pričinjene štete i izgubljene dobiti nije bila predmet našeg [njegovog] zahteva.”*

Prihvatljivost zahteva

44. Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su propisani Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.

45. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje::

“7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

46. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

47. Sud uzima u obzir i pravilo 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovníka, koje propisuje:

„(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi: [...] (b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava”.

48. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi povredu *“Međunarodne Konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda, gde se i pravo na rad garantuje ovom Konvencijom, koja je direktno uključena i u Ustavu Republike Kosova i u konkretnom slučaju imamo i kršenje Ustava Republike Kosova i pomenute Konvencije.”*

49. Dakle, po mišljenju podnosioca zahteva presudom Rev. 3/2015 Vrhovnog suda od 23. marta 2015. godine, koja se odnosi na odluku P. br. 42/2013 Osnovnog suda u Mitrovici od 26. avgusta 2014. godine i odluku PAKR. br. 463/2014 Apelacionog suda od 6. novembra 2014. godine, je povređeno pravo na rad.

50. Međutim, što se tiče ovih tvrdnji, Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjenim od strane redovnih sudova ili drugih javnih organa, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).

51. Dakle, Sud ne može da deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova ili drugih javnih organa, jer je njihova uloga, kada je to moguće, da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis: Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28. Vidi i: slučaj

Ustavnog suda br. KI70/11, podnosilac zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).

52. Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi: *inter alia*, *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. godine).
53. U tom smislu, Sud primećuje da je u svim postupcima podnosiocu zahteva pomagao advokat i da su sudovi pažljivo pregledali argumenate i detaljno obrazložili svoje odluke.
54. U ovakvim okolnostima, Ustavni sud smatra da su postupci pred Okružnim sudom, Apelacionim sudom i Vrhovnim sudom bili pravični i dobro sprovedeni (vidi: *mutatis mutandis*: *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine) i da podnosilac zahteva nije precizirao kako su „*unutrašnje i međunarodne zakonske odredbe*“ na koje se pozvao povređene, u skladu sa članom 113.7 Ustava i članom 48. Zakona.
55. Pored toga, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio svoju tvrdnju, niti je podneo bilo kakav dokaz da je Vrhovni sud povredio njegovo pravo na rad.
56. Štaviše, podnosilac zahteva nije precizirao kako je povređen Ustav, u skladu sa članom 113.7 Ustava i članom 48. Zakona.
57. Stoga, Sud zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, i neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa pravilima 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovnika, na sednici održanoj 14. septembra 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi